

Feedback
conceptvisie
DIGITALE GELETTERDHEID

curriculum.nu

VANDAAG WERKEN AAN HET ONDERWIJS VAN MORGEN

Reactieformulier Curriculum.nu visie

Negen ontwikkelteams, leraren en schoolleiders werken aan de actualisatie van het curriculum voor alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit doen zij niet alleen, zij gaan in gesprek en vragen feedback op tussenproducten aan o.a leerlingen, ouders, (ontwikkel)scholen, leraren, schoolleiders, schoolbestuurders, vakverenigingen, lerarenopleiders, vervolgonderwijs, voorschoolse educatie, maatschappelijke organisaties, de wetenschap, en het bedrijfsleven. De ontwikkelteams werken het komend jaar in vier ontwikkelsessies en verzamelen tussen deze sessies hun feedback op tussenproducten. Uw feedback is van belang voor het ontwikkelteam om tussenproducten te verrijken.

Ontwikkelteam Digitale Geletterdheid heeft de eerste ontwikkelsessie achter de rug (14-16 maart) en heeft daarin een conceptvisie opgesteld voor het leergebied. Voorliggend formulier is bestemd voor het meegeven van feedback op deze conceptvisie namens een groep of vanuit een bijeenkomst. Het ontwikkelteam heeft een aantal vragen geformuleerd en stelt uw reactie zeer op prijs.

De consultatievragen hebben als doel de conceptvisie completer te maken, aan te scherpen en te verhelderen.

Vult u de antwoorden op de vragen in die relevant zijn voor u of uw organisatie. Zijn uw antwoorden ook relevant voor de andere leergebieden? Dit kunt u per vraag aangeven. Het staat u vrij om voor meerdere leergebieden feedback te geven. Gelieve per vraag de antwoorden beknopt te formuleren. Onderaan kunt eventuele overige opmerkingen toevoegen. Anonieme reacties worden niet gebruikt.¹

U kunt dit reactieformulier mailen naar: consultatie@curriculum.nu Dit kunt u doen tot en met woensdag 25 april 9.00 uur.

---

¹Zie spelregels voor reactie op www.curriculum.nu

ALGEMENE GEGEVENS

We vragen u om de algemene gegevens hieronder zo goed mogelijk in te vullen. Deze gegevens hebben de ontwikkelteams nodig om een goed beeld te krijgen van wie ze de feedback krijgen.

Contactgegevens indiener

Naam

e-mail*

Telefoonnummer*

*Uw reactie op de vragen wordt openbaar gemaakt, contactgegevens worden niet openbaar gemaakt

Naam organisatie/ groep/ bijeenkomst

Ik reageer namens de organisatie n.v.t.

Bijeenkomst(en) plaatsgevonden op/ reacties verzameld op (datum):

Aantal personen deelgenomen aan het tot stand komen van de reactie: personen

Aantal en achtergrond van de deelgenomen personen aan de reactie

☐ ____ leerlingen	☐ ____ pedagogisch medewerkers / leraren uit het aansluitend onderwijs:
☐ ____ ouders	☐ ____ peuterspeelzalen/ kinderdagverblijf
☐ ____ po-leraren	☐ ____ MBO
☐ ____ vo-leraren	☐ ____ HBO
☒ 2 wetenschappers / experts	☐ ____ WO
☐ ____ lerarenopleiders	☒ 1 Anders, nl.: bestuurder po

REFLECTIE OP TUSSENPRODUCTEN.

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzich van argumentatie. (max 200 woorden)

Is deze visie bruikbaar en werkbaar in zowel het primair als voortgezet onderwijs?

volmondig ja

In hoeverre vindt u het essentieel dat ethische en filosofische thema's die verbonden zijn aan de (groeivende) betekenis van digitale technologie in het onderwijs aan de orde komen?

met name belangrijk voor het vo; voor een enkele leerling binnen het po

Het ontwikkelteam verdeelt het leergebied digitale geletterdheid in vier domeinen: kennis over digitale technologie, omgaan met digitale technologie, nadenken over digitale technologie, creëren met digitale technologie. Dekken de vier domeinen die in de visie zijn beschreven alles wat bij digitale geletterdheid aan de orde moet komen

ja

In hoeverre vindt u de visie toekomstbestendig, zodat veranderingen in de digitale technologie niet onmiddellijk tot veranderingen in de visie hoeven te leiden?

Op basis van onze huidige kennis zou de beschreven visie toekomstbestendig zijn. Ontwikkeling op dit vlak hebben in de laatste decennia echter exponentieel plaatsgevonden. Bij voortzetten daarvan is het vrijwel onmogelijk in te schatten welke tijdperiode we daarbij denken te overzien.

REFLECTIE OP TUSSENPRODUCTEN.

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzien van argumentatie. (max 200 woorden)

Is het verweven van digitale geletterdheid in andere leergebieden haalbaar? Waarom wel/niet?

Haalbaarheid is niet de vraag. Verwevenheid dient het uitgangspunt te zijn!
Binnen het po is het verweven van digitale geletterdheid in andere gebieden vanzelfsprekend mits er voldoende geïnvesteerd kan worden in digitale hulpmiddelen (aanschaf, onderhoud en afschrijving)

In hoeverre zijn alle vier de domeinen van belang voor alle leerlingen, van de onderbouw in het primair onderwijs tot en met de bovenbouw in het voortgezet onderwijs?

alle 4 gebieden, mits aangesloten wordt bij ontwikkelingsniveau en leervragen van de kinderen, zijn va

Wat vindt u van het belang van 'computational thinking' en de plek hiervan in de conceptvisie?

Computational thinking is van groot belang mits in samenhang met andere (maatschappelijke) vraagstukken en uitgaande van leervragen van de leerling (vanuit een rijke leeromgeving)

In hoeverre laat deze conceptvisie voldoende zien dat digitale geletterdheid bijdraagt aan de zelfredzaamheid van leerlingen?

Binnen het po kan middels OOL (wo digitale geletterdheid) een basis worden gelegd ter ontwikkeling van zelfregulatie. Een gemotiveerde en zelfstandige leerling die zich verantwoordelijk voelt voor zijn eigen leerproces. Zo'n leerling tekent het ideaalbeeld van veel leerkrachten. Om deze zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid te bereiken, is het nodig dat leerlingen leren leren. Het ontwikkelen van metacognitieve vaardigheden komt echter niet vanzelf op gang, en vraagt de juiste kennis, houding en vaardigheden van de leerkracht.

Overige punten

Als u naast de antwoorden hierboven aan het ontwikkelteam nog andere aandachtspunten heeft, kunt u dat hieronder invullen. Onderwerpen die geen betrekking hebben op de inhoud van de tussenproducten en/of de consultatievragen van het ontwikkelteam, worden verzameld en gedeeld.

Digitale geletterdheid is een 21e eeuwse vaardigheid die een voorwaarde is om binnen andere